

Buurtgerichte zorg

12.02.2020

Van vermaatschappelijking van de zorg...

De Vlaamse overheid zet sterk in op de **‘vermaatschappelijking van de zorg’**. Met als doel om zorg zoveel mogelijk te integreren in de samenleving, door

- versterken van zo lang mogelijk zelfstanding thuis wonen
- aandacht voor specifieke noden van zorgvragers
- zo lang mogelijk professionele zorg (thuiszorg of (semi-)residentiële zorg) uitstellen

Vermaatschappelijking van de zorg is:

“De verschuiving binnen de zorg waarbij ernaar gestreefd wordt om mensen met beperkingen, chronisch zieken, kwetsbare ouderen, jongeren met gedrags- en emotionele problemen, mensen in armoede, ... een eigen plek in de samenleving te laten innemen, hen daarbij waar nodig te ondersteunen en de zorg zo veel mogelijk geïntegreerd in de samenleving te laten verlopen.” (SAR WGG, 2012).

naar...

...buurtgerichte zorg

Binnen de beleidscontext van vermaatschappelijking van de zorg spelen zorgzame buurten een centrale rol. Een zorgzame buurt wordt als maatstaf voor de leefbaarheid van een buurt beschouwd. Er wordt sterk ingezet op participatie en inclusie in de maatschappij. Kortom, een buurt waar sterke buurtnetwerken van burens, vrijwilligers, zorg- en welzijnsprofessionals, verenigingen, lokale handelaars... het samen mee mogelijk maken dat *“een persoon met een ondersteuningsnood zo lang mogelijk thuis of in de vertrouwde omgeving kan blijven wonen”*.

Een zorgzame buurt is:

“Het verlengde van een warme thuisomgeving, als entiteit waar nabijheid, ontmoeting, samenhang, en solidariteit evident hun plaats krijgen, waar mensen als vanzelfsprekend aandacht en zorg dragen voor elkaar en waar ook zorgbehoevenden een volwaardige plaats krijgen dankzij een aangepaste woon- en leefomgeving en een variatie aan woon- en zorgvormen en toegankelijke diensten en voorzieningen” (Vandeurzen, 2018).

Buurtgerichte zorg maakt een zorgzame buurt

Dit is een organisatie-model dat een samenhangende en buurtgerichte aanpak van wonen, zorg en welzijn nastreeft.

- gericht op het welzijn van alle buurtbewoners;
- de sociale cohesie versterkt en blijvend ondersteunt;
- hulp en zorg beschikbaar stelt voor iedereen die het nodig heeft: ouderen, personen met een handicap, mensen met psychische problemen, kwetsbare groepen, ...;
- zowel focust op preventie als interventie;
- op lokaal niveau voor een goede samenwerking zorgt tussen
 - beleid en praktijk
 - burens, vrijwilligers en mantelzorgers,
 - basisdiensten zoals thuiszorg, huishoudhulp, poetsen, klusdiensten, warme maaltijden, handel en diensten ...
 - medische verzorging zoals thuisverpleging, huisartsen, apothekers, kinesisten ...
 - buurtoverschrijdende/bovenlokale diensten zoals ziekenhuizen, verhuisdiensten, psychiatrische instellingen, palliatieve zorg, enz.

Concreet per levensdomein:

Wonen en leefomgeving	Zorg	Welzijn
<p>Inzetten op aangepast wonen</p> <p>Variatie aan betaalbare woonvormen en kleinschalig wonen</p> <p>Verbindingen tussen wonen van mensen met ondersteuningsnoden en sociale huisvesting</p> <p>Ingrepen in publieke ruimte en infrastructuur, inclusieve design</p> <p>Toegankelijke basisvoorzieningen en – diensten</p> <p>Openstellen (zorg)infrastructuur voor buurtvoorzieningen en functies</p> <p>Verbeterde mobiliteit voor kwetsbare groepen door aangepast / sociaal vervoer</p>	<p>Organiseren van detectie en toeleiding van zorg- en ondersteuningsnoden</p> <p>Organiseren van nabijheid voor burgers en zorgvragers. Antennewerking, decentralisatie, en mobiele equipes kunnen helpen zorg en ondersteuning beter in bereik te brengen.</p> <p>Stimuleren van samenwerking over grenzen van voorzieningen, beheerinstanties en werkvormen heen, bijvoorbeeld in multidisciplinaire wijkteam</p> <p>Inspelen op hiaten in een lokaal hulp- en dienstverleningsaanbod en aanbieden van aanvullend ondersteuningsaanbod</p> <p>Uitwisselen van kennis en expertise over werkvormen en doelgroepen heen</p> <p>In bereik brengen van een continuüm aan zorg en ondersteuning, ook crisis, tijdelijk en 24/7</p>	<p>Ontmoeting, betrokkenheid en actieve deelname aan de samenleving bevorderen</p> <p>Inzetten van kracht van de buurt en haar bewoners</p> <p>Ondersteunen en versterken van zelfredzaamheid en samenredzaamheid</p> <p>Vroegdetectie en preventie van kwetsbaarheid</p> <p>Tegengaan van onderbescherming en garanderen van toegang tot diensten en grondrechten</p>

Positieve kenmerken die uit buurtgerichte zorg vloeien:

- Toegankelijke zorg- en dienstverlening
- Zorg- en ondersteuningscontinuïteit
- Financiële besparingen
- Doorbreking van sociaal isolement